

Handläggare: Nicolas Heyum
Telefon: 076 12 27 457

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Remiss från Boverket om revidering av avsnitt 9, energihushållning i Boverkets byggregler, BBR (BFS 2008:20)

Remiss från Kommunstyrelsen, Dnr: 003-2508/2010

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förslaget till remissvar

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Bakgrund

Boverket har skickat en remiss till Stockholms stad med anledning av den uppgift att se över energikraven i Boverkets byggregler som kommit i regleringsbrev för 2009, bilaga 1. Energiförbrukningen ska senast 2011 skärpas med utgångspunkt i de krav som ställs i EG-direktivet om byggnaders energiprestanda (2002/91/EG). I direktivet anges inga krav på nivåer på energianvändning i nybyggnation, sådana får varje medlemsland bestämma.

Boverket har gjort en konsekvensutredning av förändringar i BBR och utgångspunkten är de nivåer som angavs 2005 i proposition 2005/06:145, *Nationellt program för energieffektivisering och energismart byggande*.

De nu föreslagna förändringarna gäller byggnader som inte värms av el. I BBR delas landet in i tre klimatzoner, energikraven är olika för de tre och högst i Sveriges södra del. Stockholm tillhör den tredje klimatzonen. De föreslagna förändringarna är lika stora i samtliga klimatzoner och förslaget i Stockholms

klimatzon är att byggnaders specifika energianvändning för bostäder sänks från 110 kWh per m² och år till 90 och en genomsnittlig värmegenomgångskoefficient (u-värde i dagligt tal) från 0,50 till 0,40 W/m²K. För lokalbyggnader är motsvarande förändring 100 till 80 kWh per m² och år, samt 0,70 till 0,60 W/m²K.

Boverket hävdar att den föreslagna kravnivån ligger nära gränsen för vad som är möjligt ur ett fastighetsekonomiskt perspektiv.

Förutom bindande byggregler publiceras även allmänna råd, t.ex. för ombyggnation. Boverket pekar på att SIS nu pågående arbete med standard för energiklassning av byggnader (SS 24300-2) ska komma att bli allmänt råd för de byggherrar som har högre ambitioner än BBR. Energiklassningen ska delas in i en sjugradig skala, A till G, där C- nivån motsvarar aktuella krav i BBR, B-nivån 75 % av kraven i BBR och A, den bästa nivån, en halvering av energianvändningen jämfört med BBR. Det bör påpekas att tillämpningen är frivillig.

I Boverkets analys ingår inventeringar av vilka nivåer som tillämpas i några kommuner i landet och dessutom de norska reglerna.

Boverket föreslår inga energikrav för ombyggnation.

I remissförslaget konstaterar Boverket att med skärpta krav på energianvändningen kan resultatet bli att det totala värmeunderlaget, och därmed efterfrågan på fjärrvärme i ett nytt område, inte blir tillräckligt stort för att försvara de höga investeringskostnaderna för distributionsnätet. Vid anslutning till nya områden kommer även distributionsförlusterna i systemet att öka. Boverket konstaterar således att det föreligger ett motsatsförhållande mellan, å ena sidan, fjärrvärmeutbyggnad och, å andra sidan, skärpta energikrav.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen kan konstatera att EU i år antagit ett direktiv som anger att offentliga nya byggnader senast år 2018 och övriga nya byggnader 2020 ska vara s.k. "nära noll- energihus". Dessutom finns som nationellt planeringsmål att energianvändningen i bebyggelsen ska ha halverats till 2050 för att klara åtagandena på klimatområdet.

Förvaltningen efterfrågar därför från Boverkets sida det tankesätt eller den strategi som sätter in nya energikrav i BBR i detta perspektiv. Förvaltningen efterfrågar därför dels om dagens förändring räcker i förhållande till 2020- målet, dels ett

antagande om när nästa skärpning förväntas komma och storleksordningen på denna, samt en analys av hur de nya energikraven kan bidra till att halvera energianvändningen i byggnader på sikt.

För att kunna lyfta blicken på detta sätt anser förvaltningen att det av Boverket anlagda fastighetsekonomiska perspektivet bör kompletteras med ett samhällsekonomiskt. Som exempel kan nämnas att energipriserna historiskt fördubblats var tionde år och att detta sannolikt fortsätter. Det leder till att andelen av kostnaderna för drift som hänförs till energi hela tiden ökar, eftersom andra priser inte ökar lika snabbt. Kostnaderna för miljöbelastning riskerar också att öka. På samma sätt bör samhällsnyttan av resurshushållning bedömas mot ökade investeringskostnader för distributionsnät i områden med lägre värmeunderlag.

Nybyggnation bidrar varje år med någon procent eller bråkdelar av procent till den totala stocken byggnader i Sverige. Av denna nybyggnation byggs ca 0,5 % som lågenergi- eller passivhus (1050 av 192000 lägenheter mellan 2001 och 2009, Boverkets uppgifter). Med tanke på att de flesta byggnader som finns i dag eller som byggs idag kommer att stå lång tid framöver, ställer sig förvaltningen frågande till om de nya energikraven räcker. Energikrav för nybyggnation borde kunna kompletteras med energikrav för ombyggnation.

Stockholms stad har en allmän energipolicy som innebär att nybyggnation av flerbostadshus på stadens mark ska ha en energianvändning som inte överstiger 75 kWh per m² och år, varav högst 15 kWh el per m² och år. Det som avses är köpt energi exklusive hushållsel.

I områden med tydlig miljöprofil, som Norra Djurgårdsstaden, är kraven ännu starkare, 55 kWh per m² och år varav högst 15 kWh el.

Staden visar därmed vägen för mer långtgående energikrav och förvaltningen anser därför att de nationella kraven borde kunna harmoniera med lokala. Förvaltningen föreslår därför att Boverket skärper kraven till 75 kWh per m² och år, varav högst 15 kWh el per m² och år avseende köpt energi, exklusive hushållsel, på samma sätt som Stockholms stad gör.

Boverket anger att energikraven i BBR kan behöva skärpas ytterligare, exempelvis som en konsekvens av det reviderade energiprestandadirektivet (2010/31/EG) och andra åtagande inom miljö- och energibesparingsområdet. Boverket föreslår år 2015 och år 2020 som lämpliga revideringstidpunkter.

Förvaltningen anser att det är viktigt att byggbranschen får långsiktiga spelregler och att Boverket redan nu bör ange en nivå för åtminstone år 2015.

I förslag till allmänt råd (9:8 Energiklassning) anger Boverket att om byggherren vill ställa högre krav på energihushållning kan detta anges på ett standardiserat sätt genom att välja klass A eller B, där klass B är 75 % och klass A 50 % av kravnivåerna i BBR. Förvaltningen ser mycket positivt på en gemensam standard för energiklassning av byggnader enligt denna modell, vilket både underlättar jämförelser i landet och kan bidra till att påskynda utvecklingen för de som önskar ställa högre krav.

Många kommuner bedriver ett ambitiöst energieffektiviserings- och klimatarbete. När kommunen inte själv äger mark som ska bebyggas saknar man idag möjlighet att ställa mer långtgående krav på energihushållning i detaljplaner än vad som anges i BBR. Däremot kan långtgående krav på estetik m.m. ställas från kommunens sida. Förvaltningen vill därför understryka vikten av att inte bara byggherrar bör ha möjlighet att ställa mer långtgående krav enligt klass A och B, utan att även kommuner ska kunna ställa samma krav i detaljplaner med hänvisning till Boverkets BBR.

Slut

Bilaga 1 Remiss: Revidering av avsnitt 9 Energihushållning Boverkets byggregler, BBR